



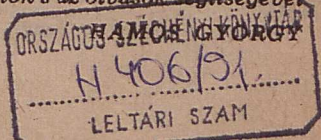
49.578  
HA 4.272

# A MAGYAR FILMÉRT

A film még mindig új művészet. Törvényei valójában nincsenek, esztétikája, dramaturgiája egy-egy nagy alkotás nyomán meglepő gyorsan módosul. Csupa forrongás és izgalom; úgy formálja még önmagát, mint az alig kihűlt kergű föld a teremtés hajnalán. Hegyeket vet ki magából, melyek a felhőkig érnek, majd a csillagokra ásitó mélységek támadnak benne, hogy azután megteljenek a tenger gazdag és szenvedélyes életével. Rövid története csupa forradalom. Mivel a technikához kötötte életét, hihetetlenül gyorsan változik és fejlődik és avul el. Milyen különös művészet, melynek egy-két évtizedes alkotásai muzeális hatással lepnek meg; milyen megható művészet, mely alig számít a halhatatlanságra. Nemcsak alkotásaival, pusztá létevel is nyugtalanítja a fantáziát, serkenti a gondolatot, kényszeríti az elméket, hogy foglal kozzanak vele. Innen a gazdag irodalom, mely a filmet kíséri az egész világon. Minden filmet gyártó országnak van filmlapja vagy lapjai. Jó, hogy most nálunk is támadt ilyen forum, hiszen útját kereső, a világban igen megbecsült, sok tehetséges alkotóval gazdag és sok súlyos művészeti és világnézet-gondal terhes filmművészetünk körül megsűrűsödött a mondanivaló, a megvitatni való.

A film világa ma már egyet jelent az egész civilizált világgal. A film mindenkire szóló nyelvén, e különös művészet talán legnagyobb eredményeként, a népeknek olyan beszélgetése kezdődött meg a földön, amelyről a legmerészebb álmodók sem álmodtak. A művészetek mindig is alkalmasak voltak a nagy békéltető, a nagy közvetítő feladatára. De melyiknek volt annyi híve és megbűvöltje, mint a filmnek, s melyik volt olyan fürge és közvetlenül ható, mint a film? A békéért ma egyetlen művészet sem tehet többet a filmnél. A vetítógép sugara pusztítja a nemzetekről való balhit, a sovinizmus és faji gyűlölködés baktériumait. Népek ismerkednek a filmen, művészetek és kultúrák versengnek, hatnak egymásra és gazdagítják egymást. De éppen e hatások rendkívüli közvetlensége, sugalló ereje vigyázatra int. A filmet kísérő irodalom fontos feladata a mérsékletre és óvatosságra intés. Az idegen kultúra, a más történelmi és társadalmi talajon termett művészi irány sugárzása nemcsak frissít és termékenyít. Bizonyos mértéken túl ártalmas; megtámadja és megmáskítja új, szocialista talajon nőtt művészetünk egészséges sejtjeit. Feladatunk lesz, erről is szólni; rögzíteni és megvédeni eredményeinket, s arra sarkalni alkotóinkat, hogy magunkról a legjellemzőbbet, a legigazabbat s a legújabbat mondják el a világnak.

A film nemzetközi jelentőségével együtt nőtt az alkotók felelőssége. Műveikkel nemcsak művészetükről tesznek tanúságot, — a népről is vallanak, annak örömeiről, gondjairól és reményeiről. S arról a társadalmi rendről, melyet a nép elfogadott, s mely e szüntelenül megújuló művészetet legfontosabb művészetének ismeri el. Vigyáznunk kell azonban arra, hogy a fokozott alkotói felelősség kedvevel, s ihlettel töltsse el a művészt, ne szorongással. E lap egyik fontos feladata annak tudatosítása, hogy bár a magas színvonalú alkotás büszkeség és öröm számunkra: a sikertelen mű — nem bukás, nem tragédia. A bukástól való görcsözés félelem szárnyát szegi a fantáziának, elszürkíti a művet. Bátor alkotásokkal, s mindig megújuló kísérletezéssel kell keresnünk filmművészetünk legsajátosabb tartalmát, legkifejezőbb formáját. De nem a sötétbeugró vakmerőségével. Azzal a nyugalommal és biztonságérzettel, melyet a szocializmus eszméjében való megegyezés s a népi demokrácia társadalmi rendjéhez való hűség ad az alkotónak. Persze, ezen a talajon is teremhetnek satnya virágok, sápadt színűek és illattalanok — de sohasem veszedelmesek, mérgezőek. Szép feladatunk: látni tanítani a nézőt, segíteni abban, hogy a virágok közt felismerje a legnemesebbet. Erre a célra semmiféle csodaszer nem áll rendelkezésünkre. Itt szeretnénk megkeresni, a lap hasábjain, írók, kritikusok, filmalkotók s az olvasók segítségével





**Rettenetes Iván — Cserkaszovval**



**Alexandr Nyevszkij**

Tíz éve, 1948. február 11-én halt meg **Szergej Mihailovics EISENSTEIN**, munka közben, hirtelen. Ötvenéves volt, alkotóereje csúcán. Az aránylag fiatal filmművészet nemcsak egyik nagy mesterét, hanem művészi és eszmei értelemben egyaránt forradalmi úttörőjét veszítette benne. Az ő nevéhez fűződik a némafilm korszakának legnagyobb alkotása a *Patyomkin cirkáló*. A hangosfilm időszakában az *Alexandr Nyevszkij* és a *Rettenetes Iván* maradt fenn, megküzdve az idővel, mely a filmművészetben kettőzött erővel rohan, s temeti maga alá a jó és rossz műveket egyaránt. Eisenstein alkotóképzeletének, zseniális filmlátásának hatása ma is töretlen erejű; szinte mítikus történelmi tablói, a forradalmi tömegek mozgásának lélegzetelállító képsorai örökre a legnagyobb alkotásai maradnak a filmművészetnek.